

Ελάχιστοι σήμερα θα γνώριζαν τον Αβδελραχμάν, αν δεν είχε αφήσει την τελευταία του πνοή στον κάμπο του Πουατιέ, στις 17 Οκτωβρίου του 732. Κι ίσως, ακόμα πιο λίγοι θα είχαν ακούσει για τον Κάρολο Μαρτέλλο, αν δεν ήταν αυτός που νίκησε και σκότωσε τον Αβδελραχμάν. Τη σημαδιακή εκείνη ημέρα, η αραβική εξάπλωση στην Ευρώπη αναχαιτίστηκε οριστικά στη Νότια Γαλλία. Κι έγινε η αφορμή να προσφερθεί στο πιάτο ένα βασίλειο και να προκύψει μια αυτοκρατορία.

Κατά τις γραφές, ένα από τα τρία πρέπει να συνέβη:

Ή ο Αδάμ και η Εύα, όταν εκδιώχτηκαν από τον παράδεισο, κατέφυγαν στη Χετζάζη (το προς την Ερυθρά θάλασσα κομμάτι της σημερινής Σαουδικής Αραβίας), οπότε οι Άραβες είναι κατευθείαν απόγονοί τους.

Ή είναι απόγονοι του Ισμαήλ, γιου του Αβραάμ και της υπηρέτριάς του Αγάρ (εξού και Ισμαηλίτες ή Αγαρινοί).

Ή κατάγονται από τον Καχτάν, εγγονό του Σιμ που ήταν ο πρωτότοκος γιος του Νώε.

Όλα αυτά προέκυψαν βέβαια, αφότου οι Άραβες ασπάστηκαν τον ιουδαϊσμό. Νωρίτερα, πίστευαν στις θεϊκές ιδιότητες που αναγνώριζαν σε κάποιες πέτρες στην αρχή και στ' αστέρια αργότερα. Γνωρίζουμε πως ήρθαν σε επαφή με τους κατοίκους της Ελλάδας τουλάχιστο από τη 2η χιλιετία π.Χ. Όταν ο χριστιανισμός εξαπλώθηκε, οι Άραβες δέχτηκαν την επίδρασή του. Νομάδες, κτηνοτρόφοι και διαιρεμένοι σε αλληλοσπαραζόμενες φυλές, έμειναν ελεύθεροι ως τον ΣΤ' μ.Χ. αιώνα, οπότε υποτάχτηκαν στους Πέρσες. Όχι για πολύ.

Στη Μέκκα, το 569 ή 571 γεννήθηκε ο Μωάμεθ. Μεγαλώνοντας, έκανε εμπόριο με καραβάνια. Γύρω στα 600 είναι που ανέλαβε τη διαχείριση των υποθέσεων μιας πλούσιας χήρας, την οποία στη συνέχεια παντρεύτηκε. Κατά την παράδοση, ήταν σαράντα χρόνων όταν δέχτηκε την επίσκεψη του αγγέλου Γαβριήλ, από τον οποίο έμαθε, ποια ακριβώς ήταν η αποστολή του πάνω στη Γη. Δούλεψε μέσα του τη νέα θρησκεία για καμιά δεκαριά χρόνια. Έπειτα, άρχισε να τη διαδίδει.

«Λα-ιλα ιλ-αλλάχ, Μουχάμετουν ρεσουλ ουλλάχ»: Ένας είναι ο θεός και μοναδικός προφήτης του ο Μωάμεθ.

Η ψυχή είναι αθάνατη. Ανάλογα με τις πράξεις του, καθένας περιμένει τη μετά τον θάνατο ανταμοιβή ή τιμωρία. Ο άνθρωπος έρχεται στη ζωή με το κισμέτ, το πεπρωμένο του, που έχει προδιαγραφεί. Ολόκληρη η μωαμεθανική διδασκαλία περιέχεται στο κοράνι, το ιερό βιβλίο του ισλαμισμού.

Το κισμέτ είναι καθοριστικό στοιχείο στη μωαμεθανική θρησκεία. Κυρίως, απαλλάσσει τον πολεμιστή από τον φόβο: Πιστεύει ότι δεν πρόκειται να πεθάνει, αν δεν του είναι γραφτό, ενώ, αν είναι γραφτό του, θα πεθάνει είτε πολεμήσει είτε όχι.

Οι πρώτοι που ασπάστηκαν τη νέα θρησκεία ήταν τα μέλη της οικογένειάς του. Ακολούθησαν οι γνωστοί και φίλοι, η διδασκαλία βρήκε απήχηση σε μεγάλα πλήθη, έγινε απειλή για τους κρατούντες. Ο Μωάμεθ βρέθηκε μπροστά σε θανάσιμο κίνδυνο. Στις 16 Ιουλίου του 622, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη Μέκκα και να καταφύγει στη Μεδίνα. Η φυγή ονομάστηκε Εγίρα. Και η 16 Ιουλίου του 622 αποτέλεσε την αρχή της μωαμεθανικής χρονολόγησης. Έτσι, το χριστιανικό 2015 αντιστοιχεί στο μωαμεθανικό 1393.

Στη Μεδίνα, οι οπαδοί του πολλαπλασιάστηκαν. Σχημάτισαν στρατό αξιόμαχο. Ο Μωάμεθ κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Μέκκας. Στα 623, νίκησε τον στρατό της, έπιασε πολλούς αιχμαλώτους και τους ελευθέρωσε εισπράττοντας πλούσια λύτρα. Συνέχισε τους πολέμους και, το 630, μπήκε στη Μέκκα και την ανακήρυξε ιερή πόλη. Ολόκληρη η Αραβική χερσόνησος τον αναγνώρισε κυρίαρχο και προφήτη. Ανακήρυξε διάδοχο τον πεθερό του Αμπού Μπεκρ και πέθανε, το 632. Ο Αμπού Μπεκρ έζησε άλλα δυο χρόνια και πρόλαβε να περισυλλέξει όλα όσα είπε ο Μωάμεθ, σχηματίζοντας το κοράνι.

Ο Ιμπν αλ Χατάμπ Ομάρ (592 - 644) ήταν στην αρχή ένας από τους πιο φανατικούς αντιπάλους του Μωάμεθ. Κατέληξε να γίνει από τους πιο αφοσιωμένους οπαδούς του. Το 634, διαδέχτηκε τον Αμπού Μπεκρ ως χαλίφης των Αράβων. Όταν πέθανε μετά από δέκα χρόνια, είχε κατακτήσει τη Συρία, την Περσία, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο και την περιοχή του σημερινού Ιράκ. Είναι αυτός, που καθιέρωσε την Εγίρα ως αρχή της χρονολόγησης των μωαμεθανών.

Οι διάδοχοι του Ομάρ αποδείχτηκαν αντάξιοι του: Ανατολικά, έφτασαν ως τον Ινδό ποταμό. Δυτικά, κυριάρχησαν σ' ολόκληρη τη Βόρεια Αφρική. Συγκρούστηκαν με τη Βυζαντινή αυτοκρατορία, νίκησαν το 634 στη Δαμασκό και το 638 στην Αντιόχεια αλλά ο χαλίφης (717 - 720) Ιμπν Αμπντούλ Αζίζ Ομάρ νικήθηκε από τον Λέοντα τον Ίσαυρο το 718 μπροστά στα τείχη της Κωνσταντινούπολης, ενώ μεγάλο μέρος του από 760 πλοία στόλου του καταστράφηκε.

Όταν πραγματοποιήθηκε η αραβική διείσδυση στην Ευρώπη, μέσω της Ισπανίας, η απέραντη κτήση των Αράβων χωρίστηκε σε τρία τεράστια κράτη: Της Βαγδάτης, της Αιγύπτου και της Κόρντοβα. Αρχίζει η μακριά περίοδος του αραβικού πολιτισμού. Που ξεκίνησε με νέες κατακτήσεις.

Κυρίαρχοι της Βόρειας Αφρικής, οι Άραβες πάτησαν πόδι στην Ευρώπη το 711. Ήταν ο διοικητής της Βορειοδυτικής Αφρικής, Μουσά Ιμπν Νοσαΐρ, που επέτρεψε σ' έναν υποτελή του Βερβερίνο να μπει στην Ισπανία με 7.000 άνδρες. Ο Βερβερίνος πέρασε τις Ηράκλειες στήλες. Λεγόταν Ντζέμπελ αλ Ταρίκ και ο βράχος πήρε το όνομά του: Γκιμπρ αλ Ταρίκ (βράχος του Ταρίκ, - Γιβραλτάρ).

Ο Ταρίκ λεηλάτησε την Ισπανία και σκόρπισε τον στρατό του βασιλιά των εκεί Βησιγόθων, Ροδερικού. Ο Μουσά, μ' άλλους 10.000 άνδρες, ακολούθησε τον Ταρίκ και μέσα σε δυο χρόνια κυριεύσε την Ισπανία, εκτός από μερικές περιοχές στα βορειοδυτικά της. Έπειτα, πέρασε τα Πυρηναία κι άρχισε να κυριεύει τις πόλεις των Φράγκων, τη μια μετά την άλλη. Ως τα 725, οι Άραβες είχαν φθάσει ως την Τουλούζη, την οποία δεν κατάφεραν να εκπορθήσουν, ενώ το 732 κυνήγησαν τον Φράγκο δούκα της Ακουιτανίας ως το Μπορντό. Ένας τοπικός Φράγκος ηγεμόνας, ο Κάρολος (689 - 741), έσπευσε να τον βοηθήσει, ενώ οι Άραβες πολιορκούσαν την Τουρ.

Για αιώνες, οι κάτοικοι των περιοχών που σήμερα απαρτίζουν τη Γαλλία, ζούσαν διαιρεμένοι σε αλληλοϋποβλεπόμενες ομάδες. Παλιά, οι Γαλάτες που γι' αυτό κατακτήθηκαν σχετικά εύκολα από τους Ρωμαίους του Ιουλιού Καίσαρα. Αργότερα, οι Φράγκοι. Κάποια στιγμή, οι Φράγκοι της μεροβιγγείας δυναστείας κατάφεραν να ενώσουν όλες τις περιοχές κάτω από το σκήπτρο τους αλλά, στα 732, η εποχή εκείνη αποτελούσε ήδη μακρινό παρελθόν. Οι τοπικοί ηγέτες είχαν καταφέρει να μεταβιβάσουν στους απογόνους τους τις περιοχές που έλεγχαν. Γι' αυτό κι αποτελούσαν εύκολη λεία στη συγκροτημένη αραβική δύναμη που προέλαυνε.

Οι Φράγκοι του Καρόλου συναντήθηκαν με τους Άραβες του κυβερνήτη της Ισπανίας, Αβδελαρχμάν, στις 17 Οκτωβρίου του 732, στο αρχαίο Πικτάβιον, έδρα των Πικτώνων Γαλατών και παλιό θρησκευτικό κέντρο της Γαλατίας: Το κατοπινό Πουατιέ. Στη μάχη, που ακολούθησε, οι Άραβες νικήθηκαν κι ο Αβδελαρχμάν σκοτώθηκε. Ήταν η πρώτη και η καθοριστική ήττα των Αράβων στην Ευρώπη. Ως το 738, οι Φράγκοι είχαν απαλλαγεί από τους Άραβες, που περιορίστηκαν στην Ισπανία. Ο θριαμβευτής ονομάστηκε Μαρτέλλος (σφυροκόπος).

Όταν ο Κάρολος Μαρτέλλος πέθανε, οι Φράγκοι εξουσίαζαν ολόκληρη τη Γαλατία και αρκετά μέρη ανατολικά της σημερινής Γαλλίας. Ο Πεπίνος ο Βραχύς (715 - 768), γιος και διάδοχος του Μαρτέλλου, αναγνωρίστηκε βασιλιάς των Φράγκων. Κι εγγονός του Μαρτέλλου και γιος του Πεπίνου, ήταν ο Κάρολος Α΄ ο Μέγας ή Καρλομάγνος που ανακηρύχτηκε αυτοκράτορας της Δύσης. Και οι διάδοχοί του οργάνωσαν το κράτος της Γαλλίας.

Τους κατοπινούς αιώνες, οι Άραβες καλλιέργησαν τον δικό τους υψηλό πολιτισμό στην επιστήμη και στην τέχνη. Κι ενώ η χριστιανοσύνη βυθιζόταν στο σκοτάδι και στον πιο βαθύ μεσαίωνα, οι Άραβες ανακάλυπταν την αρχαία ελληνική σκέψη και προχωρούσαν σε σημαντικές επιστημονικές ανακαλύψεις, προωθούσαν την αρχιτεκτονική τους και στόλιζαν τους χώρους τους με τα αραβουργήματα που ακόμα καταπλήσσουν. Η Ισπανία είναι γεμάτη από τα μνημεία τους. Οι Άραβες έμειναν εκεί ως τα τέλη του ΙΕ΄ αιώνα, οπότε έχασαν και το τελευταίο τους ευρωπαϊκό έρεισμα.

(protagon.gr, 23.11.2015)